



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 15499/2022
27.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, др Илије Зиндовића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари тужиља АА и ББ, обе из ..., против тужених ВВ и малолетних ГГ и ДД, које заступа мајка ВВ, сви из ..., чији је пуномоћник Марија Петровић, адвокат из ..., ради уређења односа малолетне деце и сродника, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 214/22 од 31.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 27.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 214/22 од 31.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 482/2019 од 21.01.2022. године уређен је начин одржавања личних односа малолетног ГГ и малолетне ДД са бабом по оцу АА и тетком по оцу ББ по утврђеном моделу. У ставу другом одређена је привремена мера којом је уређен начин одржавања личних односа малолетних ГГ и ДД са бабом и тетком по оцу по утврђеном моделу и одређено је да привремена мера остаје на снази до правноснажног окончања поступка. У ставу трећем обавезане су тужиле да туженима накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 214/22 од 31.05.2022. године одбијене су жалбе тужиља и тужених и потврђена првостепена пресуда Другог основног суда у Београду.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану другостепену пресуду у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужених неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Ревизија не може да се изјави због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 1, 2. и 3. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетни ГГ рођен ... године и малолетна ДД, рођена ... године, рођени су током емотивне везе тужене ВВ са покојним ЂЂ, сином и братом тужиља. Тужиље су бака и тетка именованим малолетним туженима. Тужиља је након смрти свог емотивног партнера, сина и брата овде тужиља, напустила породичну кућу у ... и одвела децу, када је престао сваки контакт тужиља са малолетном децом. Између тужиља и мајке деце постоје поремећени односи, који се рефлектују и на малолетну децу. Мајка опструише контакте малолетне деце са бабом и тетком. У току поступка је на основу стручног мишљења органа старатељства и на основу налаза и мишљења комисије вештака Института за ментално здравље утврђено да тужиље не нарушавају спокој деце, не утичу негативно на њихово психичко стање, те да су мотивисане за одређивање модела виђања са унуцима, односно братанцима. На основу налаза и мишљења Градског центра за социјални рад, односно стручног мишљења органа старатељства, утврђено је да је целисходно и у најбољем интересу деце утврдити модел одржавања личних односа тужиља као блиских сродника са малолетном децом. На темељу тако утврђених чињеница нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиља и уредили начин одржавања личних односа тужиља са малолетним ГГ и ДД, налазећи да је то у њиховом најбољем интересу.

Врховни касациони суд налази да су нижестепене одлуке донете правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање.

Једно од права детета признатих Породичним законом јесте право детета, прописано одредбом члана 61. став 5., да одржава личне односе и са сродницима и другим лицима са којима га везује посебна блискост, ако ово право није ограничено судском одлуком. У спору за заштиту права детета, у смислу одредбе члана 266. став 1. Породичног закона, суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. Да би утврдио најбољи интерес детета, суд је између осталог дужан да затражи налаз и стручно мишљење органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима, како то налаже одредба члана 270. Породичног закона. У току поступка је утврђено да тужиље, баба и тетка малолетне деце, немају негативан утицај на децу и испољавају вољу за успостављање односа са децом, те да се деца нису децидно изјаснила да не желе да се виђају са бабом и тетком. Имајући у виду да су тужиље једини блиски сродници деце по преминулом оцу, нижестепени судови су стали на становиште да је у најбољем интересу деце да успоставе личне односе са тужиљама.

Неосновано се ревизијом тужених оспорава активна легитимација тужиља за подношење предметне тужбе, са позивом на одредбу члана 263. став 1. Породичног закона. Тачно је да је наведеном одредбом члана 263. став 1. Породичног закона

прописано да тужбу за заштиту права детета могу поднети дете, родитељи детета, јавни тужилац и орган старатељства. Међутим, право на подношење предметне тужбе тужиље изводе из одредбе члана 61. став 5. Породичног закона, сходно којој дете има право да одржава личне односе са сродницима и другим лицима са којима га везује посебна блискост, ако ово право није ограничено судском одлуком. Имајући у виду да су између тужиља као блиских сродника детета и мајке деце поремећени односи, евидентно је да такву тужбу у име деце није могла поднети мајка деце, односно деца преко мајке као свог законског заступника. У том случају, а полазећи од тога да је то законом признато право детета, тужбу за заштиту тог права детета могу поднети сродници на које се односи цитирана законска одредба. У поступку по ревизији не може се оспоравати утврђена битна чињеница да је у најбољем интересу деце да се успоставе њихови лични односи са тужиљама као сродницима по оцу. Наведена битна чињеница је у току поступка утврђена на основу релевантних материјалних доказа, првенствено на основу налаза и мишљења стручне комисије, датог на основу обављених разговора и опсервације свих учесника у том поступку. Околност да у моменту вођења поступка однос малолетне деце и тужиља није био близак није релевантна, имајући у виду утврђену чињеницу да су тужиље последњи пут виделе децу у марту 2017. године. Такође, утврђено је и да су поремећени односи између тужиља и мајке деце, што је очекивано резултирало дистанцираним односом деце према тужиљама. Управо ће се кроз установљени модел виђања тужиља са децом створити услови да се успостави близак однос деце и тужиља као њихових блиских сродника. Врховни касациони суд је ценио и остале ревизијске наводе тужених и нашао да су неосновани.

У складу са изнетим, одлучено је као у изреци, применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа - судија
др Драгиша Б.Слијепчевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић